



רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר שצדדים לו

בנק אוצר החייל בע"מ ובנק הפועלים בע"מ

א. פתח דבר

בפניי הונחה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**") להסדר כובל שצדדים לו הם בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "**בנק אוצר החייל**") ובנק הפועלים בע"מ (להלן: "**בנק הפועלים**") במסגרתו יספק בנק הפועלים שירותי קביעת ריביות בסיס לבנק אוצר החייל לתקופת הסתגלות קצרה.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילה המצויה בו, כמו גם את השפעתה האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילה שבו אינה פוגעת פגיעה של ממש בתחרות בשוק. כן באתי למסקנה כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילה שאינה נחוצה למימוש עיקרו. מטעמים אלה והנימוקים שיפורטו להלן, מצאתי כי ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים.

ב. הרקע

הצדדים להסדר הינם שני בנקים מסחריים בישראל בעלי רישיון מטעם בנק ישראל. **בנק הפועלים** הינו בנק מסחרי מקבוצת הפועלים, הבנק הגדול ביותר במערכת הבנקאות בישראל. **בנק אוצר החייל**, בנק פרטי אשר בטרם ביצע המיזוג המתואר להלן, מצוי בבעלות בנק הפועלים בע"מ (58%), חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ (32%) וקופות תגמולים של עובדי התעשייה האווירית לישראל בע"מ (10%).

ביום 29 במרץ 2006 אישרתי בתנאים את מיזוג בין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "**הבנק הבינלאומי**") לבנק אוצר החייל (מזג 6352) במסגרתו קנה הבנק הבינלאומי את חלקו של בנק הפועלים בבנק אוצר החייל. המיזוג הביא לצמצום גודלו של בנק הפועלים, להפחתת הריכוזיות בשוק הבנקאות ולהגברת יכולת הבנק הבינלאומי להתחרות בבנקים הגדולים ממנו.

מטבע הדברים הליך המיזוג כולל הפרדה הדרגתית של כלל מערכות בנק אוצר החייל ממערכות בנק הפועלים, והסדרתם באופן עצמאי או חיבורם לבנק הבינלאומי.

כיום, בטרם ביצוע המיזוג, בנק הפועלים מזין באופן שוטף את ריביות הבסיס בטבלאות בנק אוצר החייל בתחומי הפיקדונות השיקליים, פקדונות מט"ח ותוכניות חסכון.

לדברי בנק אוצר החייל, הוא איננו מסוגל לספק את הריביות מייד לאחר השלמת המיזוג (מועד העברת המניות של בנק הפועלים בבנק אוצר החייל לידי הבנק הבינלאומי צפוי להתבצע בימים הקרובים), והוא זקוק לתקופת הסתגלות קצרה. במהלך תקופת ההסתגלות ילמדו ויישמו הכלים והידע הנדרשים לספק ריביות באופן עצמאי.

במהלך תקופת ההסתגלות מבקש בנק אוצר החייל להמשיך לקבל שירותי קביעת ריביות בסיס מבנק הפועלים, וזאת ללא קבלת מידע על מוצרים פיננסיים חדשים המתבססים על טבלאות ריבית שיפתח בנק הפועלים בתקופה זו.

ג. הנימוקים למתן הפטור

מניעת המשך הזנת הריביות מבנק הפועלים תמנע את המשך הפעילות הרצופה של בנק אוצר החייל ובכך ימנעו שירותים פיננסיים נבחרים מקהל הלקוחות של בנק זה. לדברי בנק אוצר החייל, הדבר נובע מחוסר בידע, ניסיון ויכולת של בנק אוצר החייל הנדרשים להבניית טבלאות ריבית בסיס המשמשות את המוצרים הפיננסיים של הבנק.

הפטור ניתן לתקופת הסתגלות קצרה בת שלושה חודשים, במהלכה יפעל בנק אוצר החייל לתפעול עצמאי של המוצרים הפיננסיים המנוהלים על ידו וקביעת ריביות הבסיס.

ההסדר נשוא הפטור אינו מקים חשש לפגיעה בתחרות שכן מדובר על הסדר שהיה קיים קרוב לשלושים שנה, עד לביצוע המכירה של השליטה בבנק אוצר החייל מידי בנק הפועלים. מטרתו הסופית של ההסדר ליצור הפרדה מוחלטת בין פעילות בנק הפועלים לפעילות בנק אוצר החייל ועל ידי כך ליצור תחרות בשוק השירותים הבנקאיים שבסופו של יום יסייע לציבור הרחב.

ד. תקופת הפטור

תקופתו של פטור זה לשלושה חודשים מהיום.

ה. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ה' באב תשס"ו

30 יולי, 2006